

deligt, at vi, som befinde os under disse Forhold, vi, om hvis Vee og Vel det dreier sig, komme til at betragte Ting som store, som Andre maaffee betragte som smaa. Det var en særdeles glædelig Meddelelse, som Ministeren fremkom med igaar, idet han oplyste, at fra de Gaarde, som indtil nu vare blevne nedlagte i Genhold til Lov af 19de Februar 1861, var der ikke en eneste Familie, uden at der paa en eller anden Maade var sørget for den; men disse Familiers Tal er da heller ikke stort mod, hvad der kan ventes i Fremtiden. Der blev ikke oplyst, hvormange Gaarde der allerede maatte være udtagne til Nedlæggelse, og der kunde selvfølgelig ikke være Tale om at oplyse om, hvormange der vil komme i Fremtiden; men Det staaer for mig som meget tvivlsomt, og det er, om Godseierne, efter at være blevne tvungne til Salg, ogsaa ville tage det samme Hensyn til de Fæstere, som ikke kunne faae Gaarde paa Grund af den nævnte Lov, som de gjøre, saalænge de sælge frivilligt. Det staaer for mig som et stort Spørgsmaal, om de ikke ville sige som saa: Naar Statsmagten tvinger os til Salg, saa maa den ogsaa bære Ansvar for Følgerne deraf, og at man derfor vil løbe den Fare, at, dersom man fremtvinger Salg med den Bestemmelse, at den 10de Gaard kan inddrages, man da derved ogsaa bevirker, at 10de Gaards Folk ikke faae nogen Erstatning. Jeg skal, efter at have hørt den ærede Ministers Udtalelse om de Motiver, der have været ledende for Regjeringen til at fremkomme med de Fordringer ved Siden af de Indrømmelser, der ere gjorte, intet Dieblif betvivle, at den høitærede Indenrigsminister og Regjeringen i det Hele taget have været ledede af rigtige og ædle Motiver. Men jeg kan desuagtet ikke komme bort fra den Frygt, som jeg nærer for, at Lovforslagets Vedtagelse i en saadan Skikkelse som den, Regjeringen har bebudet kun at kunne gaae ind paa, vil bevirke, at en meget stor Deel af Bønderjorden vil forsvinde fra Bønderne. Jeg nærer ikke nogen Frygt for de gamle Selveierdistricter; med den Testationsret, som de have, ville de nok vide at conservere Eiendommene i deres Familier; men jeg nærer

stor Frygt for dem, som nu skulle til at gjøre dette Skridt, at gaae over fra at være Fæstere til at blive Selveiere. Selv om der blev indrømmet dem $\frac{1}{3}$ af Kjøbesummen, saa ville dog Mange af disse komme til at sidde temmelig haardt i det; og naar man holder sig for Die, hvorledes Landeiendommernes Priser for Tiden ere, saa maa Enhver kunne sige sig selv, at der kan være stor Fare for, at der kan komme et Omslag i nedadgaende Retning, større Fare derfor end Sandsynlighed for, at den stadige Stigen skulde vedblive. Det har viist sig i Historien, at efter store Krige, som f. Ex. 11 Aars Krigen i Begyndelsen af forrige Aarhundrede og Krigen i Begyndelsen af dette Aarhundrede, ere Landeiendommene gaaede ned til en meget ubetydelig Værdi. Der er Ingen, der veed, naar noget Egnende igjen kan passere i vor Verdensdele, og skulde noget Saadant komme, da vilde mange af de vordende nye Selveiere blive blæste bort fra deres Besiddelser som Avner, og Ingen vil kunne overtage disse Jordbesiddelser uden Godseierne. Derfor er jeg bange for og kan ikke gaae ind paa den Bestemmelse om, at man saaledes uden videre mod at indbetale $\frac{1}{12}$ skulde kunne gaae ligesaa Fæstjord til Hovedgaardsjord. Der er af flere ærede Medlemmer nemlig det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein-Holsteinborg), det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) og nu ogsaa sidst

Rettelser.

- Sp. 383, Lin. 5 f. n.: „ikke bedre ... Soldat“, læs: „kan uddannes til at blive ikke alene en brugbar, men og en dygtig Soldat“.
- 384, Lin. 3 f. o.: „Foretagendet skulde“, læs: „Foretagendet fortrinnsvis skulde“.
- 609, Lin. 1 f. n.: „og“ udgaaer.
- 612, Lin. 7 f. o.: „Sorens“, læs: „Fæstejordens“.
- 612, Lin. 8 f. o.: „ikke fordre“, læs: „kan ikke fordre“.
- 612, Lin. 7 f. n.: „det bedste Værn, et Værn“, læs: „det bedste Værn mod en Fare“.
- 612, Lin. 6 f. n.: „nødvendigt“, læs: „tilstede“.
- 613, Lin. 6—5 f. n. Ordene: „ved Fæsteligbed“ udgaaer.
- 615, Lin. 8—7 f. n.: „kunne blive trængende“, læs: „ville komme tilstede“.
- 616, Lin. 10 f. n.: „Forhold“, læs: „Forholdet“.